

**Aftale om
gennemførelse af
Hjemløsestrategien
i Frederiksberg Kommune**

8. september 2009

Aftale om gennemførelse af Hjemløsestrategien i Frederiksberg Kommune

Denne aftale om gennemførelse af Hjemløsestrategien indgås mellem Indenrigs- og Socialministeriet og Frederiksberg Kommune. Den detaljerede beskrivelse af baggrunden og indholdet i hjemløseplanen inkl. bilag er en integreret del af aftalen og vedlægges.

1. Baggrund

Regeringen finder hjemløsesituationen uacceptabel og har sammen med partierne bag satspuljen afsat midler til en række initiativer med det sigte, at så mange hjemløse borgere som muligt hjælpes, så de kommer ud af hjemløshed og får et godt og stabilt liv i egen bolig.

Initiativerne handler dels om at etablere flere boliger til hjemløse dels om at udvikle metoder, der både kan forebygge hjemløshed og bidrage til at fastholde socialt udsatte borgere i deres bolig. Metoderne skal bygge på den aktuelt bedste viden fra forskning og praksis på hjemløshedsområdet, så spredningen af gode resultater understøttes bedst muligt.

Det overordnede formål med Hjemløsestrategien er at bidrage til at nedbringe hjemløsheden i Danmark. Under strategien er der formuleret fire langsigtede mål:

1. Ingen borgere skal leve et liv på gaden.
2. Unge bør som udgangspunkt ikke opholde sig på et forsorgshjem, men tilbydes andre løsninger efter serviceloven eller almenboligloven.
3. Ophold på forsorgshjem eller herberg bør ikke vare mere end 3-4 måneder for borgere, der er parate til at flytte i en bolig med den fornødne støtte.
4. Løsladelse fra fængsel og udskrivning fra sygehus eller behandlingstilbud bør forudsætte, at der er en løsning på boligsituationen.

2. Frederiksberg Kommunes hjemløseplan

Initiativerne i kommunens hjemløseplan retter sig mod målene:

Mål 1. Ingen borgere skal leve et liv på gaden.

Mål 2. Unge bør som udgangspunkt ikke opholde sig på et forsorgshjem, men tilbydes andre løsninger efter serviceloven eller almenboligloven.

Mål 3. Ophold på forsorgshjem eller herberg bør ikke vare mere end 3-4 måneder for borgere, der er parate til at flytte i en bolig med den fornødne støtte.

En detaljeret beskrivelse af opgaverne og metoderne findes i "Ansøgning om midler til iværksættelse af hjemløseplan i kommunen", som er en integreret del af aftalen.

Der bliver ansat en projektleder til koordination af arbejdet med realisering af kommunens hjemløseplan.

3. Økonomisk tilskud

Der gives økonomisk støtte til at realisere kommunens hjemløseplan. Finansieringen af hjemløseplanen udgør i alt 24,9 mio. kr. i perioden 2009-2012 inkl. Frederiksberg Kommune får i alt bevilget 20,7 mio. kr. i projektperioden, og kommunen finansierer restbeløbet.

Tilskud, der gives til realisering af Hjemløsestrategien, medfører en udvidelse af tilbud mv. i kommunen. Der kan derfor samlet set ikke ske en nedprioritering af de tilbud og indsatser, som allerede gives til hjemløse og andre socialt udsatte borgere i kommunen.

Udgiftsprofilen i projektperioden (afrundede tal)

	2009	2010	2011	2012
Etablering af skæve boliger	0,0	0,5	0,0	0,0
Sociale viceværter	-	-	-	-
Øvrige etablerings- og driftsudgifter	0,0	10,4	4,2	2,8
Dokumentation mv.	0,4	1,0	0,8	0,6

Note: Tilskudsbrevet udarbejdes på baggrund af budgettet i ansøgningen.

4. Tilskudsbrev

Kommunen modtager et tilskudsbrev fra Indenrigs- og Socialministeriet. Tilskudsbrevet indeholder de detaljerede bestemmelser om regnskabsaflæggelse, rapportkrav mv. Tilskudsbrevet og denne aftale inkl. bilag indeholder tilsammen betingelserne og forudsætningerne for den økonomiske støtte.

Kommunen ønsker midler til at etablere skæve boliger og skal derfor udfylde og indsende et ansøgningsskema til Indenrigs- og Socialministeriet, Kontoret for Socialt Udsatte, jf. bekendtgørelse nr. 138 af 17. februar 2009 om tilskud til fremme af udviklingen af almene boliger til særligt udsatte grupper. Ansøgningsskemaet kan hentes fra www.ism.dk. Tilskud gives som et engangsbeløb pr. bolig.

Der skal årligt indsendes en erklæring om projektførelsen til Tilskudskontoret i Indenrigs- og Socialministeriet. Erklæringen er dokumentation for projektets status, og den skal indsendes og godkendes, før tilskud for næste projektperiode kan udbetales.

5. Samarbejde, støtte og dialog om resultater med Konsulentteamet og Rådgivningsfunktionen

Der er behov for at styrke videns- og metodeudviklingen på hjemløseområdet i Danmark. Derfor skal der ske en systematisk vidensopsamling med hensyn til de forskellige indsatsformers virkninger.

Indenrigs- og Socialministeriet stiller derfor konsulentstøtte til rådighed for kommunerne, og kommunerne samarbejder i projektperioden løbende med Rådgivningsfunktionen og Rambøll Management/SFI for at styrke resultatopnåelsen og opsamlingen af viden om virksomme indsatser i hjemløsestrategien.

I efteråret 2009 afholdes forandringsteoriworkshops for kommunerne. Workshops varetages af Rambøll Management/SFI og Rådgivningsfunktionen. I forlængelse heraf fastsættes konkrete monitoreringsindikatorer, som vil være pejlemærker for indsatsforløbet og et udgangspunkt for den fortløbende dialog og den løbende opfølgning på kommunalt og nationalt plan.

Der vil blive udviklet et overordnet monitorerings- og evalueringssystem. Systemet vil blive udviklet med udgangspunkt i de indsatser og metoder, som kommunerne vælger at tage i brug. I projektperioden sikrer kommunerne den løbende indrapportering af de monitoreringsdata, der vælges, så data kan bruges både i den lokale projektstyring og i dialogen med Rådgivningsfunktionen og Indenrigs- og Socialministeriet.

6. Politisk styregruppe og faglig følgegruppe

Der er nedsat en politisk styregruppe med repræsentation fra de 8 kommuner, Indenrigs- og Socialministeriet, Rådgivningsfunktionen og Rambøll Management/SFI. Ministeriet for Sundhed og Forebyggelse, Beskæftigelsesministeriet og Direktoratet for Kriminalforsorgen deltager i styregruppens møder.

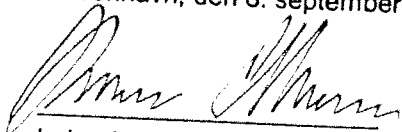
Styregruppen mødes ca. 2 gange årligt. Styregruppen er et centralt forum for erfaringsudveksling, drøftelser af eventuelle problemstillinger, og de resultater der nås undervejs mv.

Der nedsættes ligeledes en faglig følgegruppe med repræsentation fra CABI (Center for Aktiv Beskæftigelsesindsats), Kommunernes Landsforening, Rådet for Socialt Udsatte, SAND, Direktoratet for Kriminalforsorgen, Alkoholoktor og Sammenlutningen af boformer for hjemløse i Danmark samt Norsk institut for by- og regionforening og Socialstyrelsen i Sverige. Følgegruppen skal bidrage med råd og vejledning til løbende at kvalificere konkrete, faglige tilgange i realiseringen af Hjemløsestrategien.

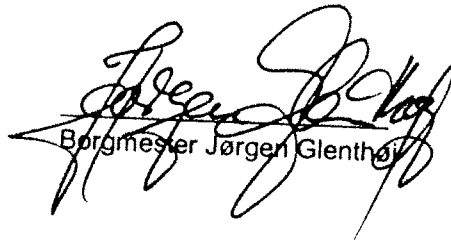
7. Underskrifter

Parterne bekræfter med deres underskrift aftalens indhold og betingelser.

København, den 8. september 2009

Indenrigs- og socialminister
Karen Ellemann

Borgmester Jørgen Glenthøj

Bilag:

Bilag 1: Ansøgning om midler til iværksættelse af hjemløseplan i kommunen.

Bilag 2: Ansøgning om midler til projektledelse og dokumentation.

Bilag 3: Kommunalbestyrelsen tiltrædelse af indstillingen om kommunens hjemløseplan.

**Ansøgning om midler til iværksættelse af hjemløseplan i kommunen,
Indsendelsesfrist d. 1. juli 2009**

Indledning:

Det overordnede formål med hjemløsestrategien er at bidrage til at nedbringe hjemløsheden i Danmark. Under strategien er formuleret fire langsigtede mål:

1. at nedbringe antallet af hjemløse, der sover på gaden
2. at finde andre løsninger til unge end en plads på et forsorgshjem
3. at begrænse opholdstiden på forsorgshjem til 3-4 måneder for borgere, der er parate til at flytte i en bolig med den fornødne støtte og
4. at skaffe løsninger på boligsituationen førend udskrivning fra behandlingsinstitution og løsladelse fra fængsel

Kommunerne har det samlede overblik over den lokale indsats mod hjemløshed, og der lægges vægt på, at det tydeliggøres, på hvilken måde initiativer finansieret af hjemløsestrategien tænkes ind i den lokale helhed.

Hjemløseplanen er grundlaget for en forhandling med Velfærdsministeriet om midler fra Hjemløsestrategien og for kommunens videre arbejde med en hjemløseplan.

1.	<p>Kommune</p> <p>Kommunenavn/adresse Frederiksberg Kommune, Rådhuset, 2000 Frederiksberg</p> <p>Kontaktpersonens navn, tlf.nr. og e-mail Kontorchef Claus Jarset, tlf. 3821 5040, mail clja01@frederiksberg.dk</p>
2.	<p>Kommunen beskriver med afsæt i hjemløseprofil og kortlægningen hjemløseområdet i kommunen</p> <p>Der henvises til det fremsendte oplæg til hjemløseplan af 27. maj 2009 og til det møde, der blev afholdt den 18. maj 2009 om den tidligere indsendte hjemløseplan for Frederiksberg Kommune.</p> <p>Frederiksberg Kommune har med afsæt i hjemløseprofilen foretaget en opdateret kortlægning af hjemløseområdet, som viser, at der er behov for en udbygning af botilbuddene i forhold til de tre prioriterede mål og målgrupper 1, 2 og 3, som indgår i Regeringens hjemløsestrategi.</p> <p>Oplægget til hjemløseplan blev den 22. juni 2009 behandlet i Kommunalbestyrelsen, som tiltrådte en indstilling fra Magistraten og Socialudvalget om at etablere en række nye bo- og bostøttetilbud til hhv. gadesovere, unge samt mhp. at begrænse opholdstiden på herberg/forsorgshjem, jf. de prioriterede mål.</p> <p>Ansøgningen fremsendes med et forbehold for, at kommunen i forbindelse med budgetdrøftelserne for 2010 og frem afsætter de nødvendige afledte driftsmidler.</p>
3.	<p>Kommunen beskriver hjemløseområdets indplacering i den kommunale organisation</p> <p>Hjemløseområdet er i Frederiksberg Kommunes nye organisation, som pt. er under implementering, placeret under Social-, Sundheds- og Arbejdsmarkedsområdet. Den driftsansvarlige afdeling er Socialafdelingen, som udover herbergs-, forsorgshjems- og krisecenterområdet bl.a. har ansvaret for socialpsykiatriområdet og misbrugsbehandlingsområdet. Dette indebærer, at det samlede udsatteområde, herunder hjemløse, vil sortere under Socialafdelingen.</p> <p>Det er samtidig hensigten, at Socialafdelingen får en koordinerende funktion i forhold til de andre relevante afdelinger, herunder Jobcenter, Ydelsesafdeling og Sundhedsafdeling, idet et af de væsentlige formål med den nye organisation er at sikre helhed og sammenhæng i sagsbehandlingen over for de udsatte grupper.</p> <p>Dette indebærer samtidig, at ansvaret for at tilbyde og udarbejde handleplaner i h.t. SEL § 141 vil ligge hos Socialafdelingen.</p>

4.1 Kommunalbestyrelsens målsætning(er) som bidrag til hjemsløsestrategien

Målsætning 1:

At nedbringe antallet af hjemløse, der sover på gaden.

Med udgangspunkt i tallene fra SFT's hjemløsetælling 2009 forventes følgende reduktion:

Målsætning 1: "gadesovere"	2009	2010	2011	2012
	28	22	16	10

Den forventede reduktion er baseret på den forudsætning, at der ikke sker en væsentlig udvikling i den generelle hjemløshed, og at det kan lade sig gøre at tilvejebringe det ønskede antal boliger til formålet.

4.1.1. Målgruppe:

De hjemløse, der sover på gaden, er næsten udelukkende mænd. Gruppen kan opdeles i tre undergrupper:

1. Hjemløse, som man har en kontinuerlig kontakt med, og hvor der arbejdes på opbygning af relationen som det bærende element i løsningen af borgerens problem på længere sigt; her er der kontakt med 15 personer
2. Hjemløse man kender til, eller observerer på gaden; her er der kontakt med 16 personer
3. Hjemløse, der i perioder opholder sig i kommunen; her har man kendskab til 13 personer

Af disse i alt 44 personer er der aktuelt 9, der er observeret som "faste" gadesovere. De andre benytter ind imellem varmetuer, herberger, sofaer hos venner osv., men for fleres vedkommende er sovstederne ikke kendt.

Opgørelsen er omfattet af en vis usikkerhed, da det aktuelle billede ofte skifter, men med dette forhold vurderes tallene at være rimeligt realistiske.

4.1.2. Virkninger/effekter:

Følgende forventes opnået med de foreslåede tilbud:

1. Der vil være færre gadehjemløse
2. Natvarmetuen på Lærkehøj vil få et større flow
3. Brugere giver ved brugerundersøgelser udtryk for, at de får god støtte i deres daglige tilværelse

4.1.3. Aktiviteter/indsatser:

Følgende er foreslået:

1. Etablering af 7 akutlejigheder i h.t. SEL § 110
2. Etablering af 10 boliger med bostøtte, inkl. 2-3 skæve boliger, i h.t. SEL § 85/107
3. Opgradering af gadeplansindsatsen, herunder køb og drift af bil

Tidshorisont:

Det forventes, at 1) og 2) etableres successivt i løbet af 2010, og at 3) etableres primo 2010

Metodevalg:

Det forventes, at det vil være relevant at afprøve følgende metoder (idet det endelige metodevalg vil afhænge af arbejdet med forandringsteorien):

Udredning og plan	Outcome star

Supported housing	Assertive community treatment	Individual case management	Critical time intervention	Køreplan for god løsladelse
X	X	X		

4.1.4. Forklaring på sammenhæng - forklaringen på, at de beskrevne virkninger kan opnås ved hjælp af de beskrevne aktiviteter/indsatser:

Som det fremgår af ovenstående, er der forventet forskellige typer af effekter.

For så vidt angår de "antalsmæssige" effekter forventes de opnået gennem etableringen af konkrete botilbud, som i højere grad end de nuværende matcher målgruppen.

For så vidt angår de "bløde" effekter forventes de opnået gennem en bedre gearing og målretning af den sociale og socialpædagogiske indsats overfor målgruppen.

Det gælder for begge typer af effekter, at de vil blive kvalitetssikret i forbindelse med udviklingen af en forandringsteori for målsætningerne, inden de konkrete tilbud etableres.

I forhold til en SMART-sikring af målene vil det være en udfordring, at de antalsmæssige forudsætninger er ret varierende, ikke mindst fordi Frederiksberg Kommune har relativt mange borgere på gennemgang fra andre kommuner.

4.2 Kommunalbestyrelsens målsætning(er) som bidrag til hjemsløsestrategien

Målsætning 2:

At finde andre løsninger til unge end en plads på et forsorgshjem.

Med udgangspunkt i tallene fra Ankestyrelsen 2008 forventes følgende reduktion i antallet af unge på herberg/forsorgshjem:

Målsætning 2:	2008	2009	2010	2011	2012
Unge med ophold på forsorgshjem	25	25	18	11	4

Den forventede reduktion er baseret på den forudsætning, at der ikke sker en væsentlig udvikling i den generelle hjemløshed, og at det kan lade sig gøre at tilvejebringe det ønskede antal boliger til formålet.

4.2.1. Målgruppe:

Gruppen af unge under 25 år udgøres af ca. 75% mænd og ca. 25% kvinder. De kendes især i følgende sammenhænge:

Herberget Lærkehøj har de sidste 3 år haft 11 beboere under 25 år.

6 af disse unge har været i forskellige anbringelser uden for hjemmet siden de var børn/unge. 5 af de unge har både psykiatriske problemer og misbrugsproblemer, og de sidste 5 har udelukkende misbrugsproblemer.

Det er ikke hensigtsmæssigt, at de unge bliver indskrevet på Lærkehøj, da det er et meget misbrugende miljø med mange stoffer.

Lindevangen har de sidste 3 år haft 49 unge under 25 år boende.

16 af de unge har været i forskellige anbringelser uden for hjemmet inden deres 18. år. Der er kendskab til 12, der har haft problemer med misbrug, overvejende af hash og alkohol. Det kan desuden registreres, at mange af de øvrige unge periodevis har et misbrug.

Det er et generelt kendetegn, at alle de unge har haft problematiske opvækster med mange svigt. Nogle er kommet til Danmark i deres tidlige barndomsår med de udfordringer, det har medført, og for fleres vedkommende er der tale om unge med psykiatriske diagnoser.

I en del tilfælde må de unge udskrives uplanlagt, fordi der har været konflikter eller overtrædelser af reglen om indtagelse af stoffer eller alkohol.

FKRC (Frederiksberg Kommunes Rådgivningscenter for stofmisbrugere) har de sidste 2 år været i kontakt med 19 unge under 25 år.

Det er unge, som ikke længere bor hjemme, og som i perioder ikke har haft nogen bolig.

Forældrene magter ikke de konflikter, der er omkring de unge og deres livsstil. De har alle misbrug i forskellige grader, fra hash til alkohol og kokain/heroïn. De er for det meste eksperimenterende med stoffer, og de er kendetegnet ved, at misbruget er styrende for deres liv.

Det er et generelt kendetegn for de unge, FKRC og Lindevangen/Lærkehøj har kendskab til, at de ofte er i en meget kaotisk livssituation. De ved ikke, hvad de vil, og de har mange konflikter i forhold til såvel hjælpesystemerne som familie og venner. Hvis de har et familienetværk, har det ofte ikke ressourcer til at støtte

den unge

4.2.2. Virkninger/effekter:

Følgende forventes opnået med de foreslåede tilbud:

1. At de unge ikke længere har ophold på herbergerne
2. Subsidiært at de unge bliver udredt, så der kan peges på andre relevante forslag eller løsninger
3. At brugerne ved brugerundersøgelser giver udtryk for, at de får god støtte i deres daglige tilværelse

4.2.3. Aktiviteter/indsatser:

Følgende er foreslået:

1. 7 alternative herbergsboliger i h.t. SEL § 100
2. 10 ungdomsboliger med bostøtte i h.t. SEL § 85

Tidshorisont:

Det forventes, at 1) og 2) etableres successivt i løbet af 2010

Metodevalg:

Det forventes, at det vil være relevant at afprøve følgende metoder (idet det endelige metodevalg vil afhænge af arbejdet med forandringsteorien):

Udredning og plan	Outcome star
X	

Supported housing	Assertive community treatment	Individual case management	Critical time intervention	Køreplan for god løsladelse
X	X	X		

4.2.4. Forklaring på sammenhæng - forklaringen på, at de beskrevne virkninger kan opnås ved hjælp af de beskrevne aktiviteter/indsatser:

Ligesom for målgruppe 4.1.1 er der forventet forskellige typer af effekter.

For så vidt angår de "antalsmæssige" effekter forventes de således opnået gennem etableringen af konkrete botilbud, som i højere grad end de nuværende matcher målgruppen.

For så vidt angår de "bløde" effekter forventes de opnået gennem en bedre gearing og målretning af den sociale og socialpædagogiske indsats overfor målgruppen.

Det gælder for begge typer af effekter, at de vil blive kvalitetssikret i forbindelse med udviklingen af en forandringsteori for målsætningerne, inden de konkrete tilbud etableres.

4.3 Kommunalbestyrelsens målsætning(er) som bidrag til hjemsløsestrategien

Målsætning 3:

At begrænse opholdstiden på forsorgshjem til 3-4 måneder

Med udgangspunkt i tallene fra Ankestyrelsen 2008 forventes følgende reduktion i antallet af borgere, der har ophold over 120 dage:

Målsætning 3:	2008	2009	2010	2011	2012
Angiv målsætningen for antallet af borgere, der har ophold over 120 dage	51	51	41	31	21

Angiv målsætningen for antallet af borgere, der har ophold mere end 120 dage, som ikke er udredt, og har en plan	25	25	20	15	10
--	----	----	----	----	----

Den forventede reduktion er baseret på den forudsætning, at der ikke sker en væsentlig udvikling i den generelle hjemløshed, og at det kan lade sig gøre at tilvejebringe det ønskede antal boliger til formålet

4.3.1. Målgruppe:

Målgruppen er beboerne på de to herberger Lindevangen og Lærkehøj.

På herberget Lindevangen har opholdslængden gennem de sidste 4 år været gennemsnitligt omkring 120 dage – hvilket svarer meget godt til hjemløsestrategiens mål – men dette tal dækker over en stor variation, idet nogle kun er der kort tid, mens ca. 20% af brugerne har en indskrivningsperiode på over 6 måneder.

En del af disse bor der længe, fordi de venter på en tilkendt bolig. For andre er det at finde en bolig en stor udfordring, da de enten ikke evner at gøre det selv, eller fordi de ikke opfylder de givne kriterier for at få anvist en bolig via det kommunale system. Nogle af disse borgere må i realiteten udskrives til gaden, fordi man heller ikke kan lade dem have fast ophold på Lindevangen.

Det er endvidere kendetegnende for Lindevangen, at gruppen af brugere med anden etnisk baggrund har været markant stigende – i enkelte perioder har den udgjort over $\frac{3}{4}$ af beboerne – og at de fleste er mænd. En særlig vanskeligt stillet gruppe er de somaliske mænd, som har meget svært ved at klare sig selv socialt, og for hvem det næsten kan være umuligt at finde egen bolig.

På herberget Lærkehøj har opholdstiden været stigende gennem de sidste 4 år, og i 2008 var den gennemsnitlige opholdslængde på over 6 måneder. Det er kendetegnende for en gruppe af Lærkehøjs beboere, at de bor på herberget i meget lang tid. En gruppe på 9 personer havde ved udskrivningen i 2008 boet på Lærkehøj i over 1 år, og enkelte havde boet der over 3 år.

Det er meget svært at finde egnede boliger til denne gruppe, og nogle er så dårligt fungerende, at de kun kan være – og ønsker at være – på Lærkehøj.

Det har endvidere vist sig, at nogle af de personer, der er flyttet ud efter et langt ophold på Lærkehøj, har svært ved at klare sig i egen bolig, selvom de har bostøtte tilknyttet. De føler sig ensomme, kan ikke skabe et meningsfyldt liv for sig selv, og deres misbrug stiger. Samlet må man om denne gruppe konstatere, at de forbliver funktionelt hjemløse. De opsøger således dagligt Lærkehøj og bruger i perioder natvarmestuen.

Endelig er der enkelte beboere, som efter mange års massivt misbrug er så fysisk og psykisk dårlige, at de snart bliver for plejkrævende til at kunne bo på Lærkehøj.

Generelt kan det om Lærkehøjs brugere konstateres, at omkring 90% er mænd, og at der – i modsætning til Lindevangen – langt overvejende er tale om etniske danskere.

4.3.2. Virkninger/effekter:

Følgende forventes opnået med de foreslåede tilbud:

1. Antallet af borgere med ophold over 120 dage vil blive reduceret
2. At der via systematisk udredning gives mulighed for en mere målrettet indsats over for den enkelte borger
3. At brugerne ved brugerundersøgelser giver udtryk for, at de får god støtte i deres daglige tilværelse

4.3.3. Aktiviteter/indsatser:

1. 2 bofællesskaber med 8-10 boliger samt bostøtte til individuelt udflyttede i h.t. SEL § 110
2. Projekt til afklaring af behovet/muligheden for alternative plejehjemspladser

Tidshorisont:

Det forventes, at 1) etableres successivt i løbet af 2010, og at 2) igangsættes primo 2010

Metodevalg:

Det forventes, at det vil være relevant at afprøve følgende metoder (idet det endelige metodevalg vil afhænge af arbejdet med forandringsteorien):

Udredning og plan	Outcome star
X	X

Supported housing	Assertive community treatment	Individual case management	Critical time intervention	Køreplan for god løsladelse
X	X	X	X	

4.3.4. Forklaring på sammenhæng - forklaringen på, at de beskrevne virkninger kan opnås ved hjælp af de beskrevne aktiviteter/indsatser:

Ligesom for de to foregående målgrupper er der forventet forskellige typer af effekter.

For så vidt angår de "antalsmæssige" effekter forventes de således opnået gennem etableringen af konkrete botilbud, som i højere grad end de nuværende matcher målgruppen.

For så vidt angår de "bløde" effekter forventes de opnået gennem en bedre gearing og målretning af den sociale og socialpædagogiske indsats overfor målgruppen.

Det gælder for begge typer af effekter, at de vil blive kvalitetssikret i forbindelse med udviklingen af en forandringsteori for målsætningerne, inden de konkrete tilbud etableres.

4.4 Kommunalbestyrelsens målsætning(er) som bidrag til hjemsløsestrategien

Målsætning 4:

At skaffe løsninger på boligsituationen førend udskrivning fra behandlingsinstitution og løsladelse fra fængsel. Der er ikke i kommunens hjemløseplan formuleret specifikke forslag i forhold til denne målsætning, ligesom der ikke ansøgt om tilskud via hjemløsemidlerne.

Der har ikke hidtil været registreret betydelige problemstillinger vedrørende disse situationer, men generelt vil de pågældende personer i givet fald indgå i de målgrupper, der er nævnt ovenfor, hvorfor der ikke i væsentligt omfang vurderes at være behov for særskilte boligløsninger for personerne omfattet af udskrivning og løsladelse.

Med udgangspunkt i tallene fra SFT's hjemløsetælling 2009 forventes imidlertid følgende reduktion i antallet af borgere i de omhandlede situationer:

Målsætning 4	2009	2010	2011	2012
Løsladelse fra fængsel uden løsning på boligsituationen	5	4	3	2
Udskrivning fra sygehus eller behandlingstilbud uden løsning på boligsituationen	11	8	5	2

For at tage højde for disse situationer fremover vil de dels indgå i den løbende dialog med det psykiatriske behandlingssystem – hvor et eventuelt øget behov formentlig vil kunne indicere en udbygning af de eksisterende socialpsykiatriske botilbud – dels vil forvaltningen tage initiativ til en generel drøftelse med Kriminalforsorgen for at sikre kontakten i forbindelse med løsladelse fra fængsel.

Det forventes, at det vil være relevant at afprøve følgende metoder i det videre arbejde:

Udredning og plan	Outcome star

Supported housing	Assertive community treatment	Individual case management	Critical time intervention	Køreplan for god løsladelse
X	X		X	X

4.4.1. Målgruppe:

4.4.2. Virkninger/effekter:

4.4.3. Aktiviteter/indsatser:

4.4.4. Forklaring på sammenhæng - forklaringen på, at de beskrevne virkninger kan opnås ved hjælp af de beskrevne aktiviteter/indsatser:

5. Hvilke beløb ansøges der om (angiv hovedposterne)? Se bilag 4 i vejledningen.

Der er nedenfor opstillet en oversigt over de af Kommunalbestyrelsen tiltrådte forslag, som indgår i ansøgningen om midler til iværksættelse af tilbud til de 3 prioriterede målgrupper.

Oversigt over målgrupper og forslag til tilbud/aktiviteter

Målgruppe og botilbudstype - modelforslag	Etableringsudgifter (P/L 2009) 1.000 kr	Årlige driftsudgifter (P/L 2009) 1.000 kr
<i>Mål 1. Gadesovere</i>		
1.1: 7 akutlejligheder (SEL § 110)	900	1.175*
1.2: 10 boliger med bostøtte inkl. 2-3 skæve boliger	1.300	1.470
1.3: Gadeplansindsats, herunder køb og drift af bil	300	700
<i>Mål 2. Unge</i>		
2.1: 7 alternative herbergsboliger (SEL § 110)	700	600*
2.2: 10 ungdomsboliger med bostøtte	900	700
<i>Mål 3. Begrænse opholdstiden på herberg</i>		
3.1: 2 bofællesskaber med 8-10 boliger samt bostøtte til individuelt udflyttede (SEL § 110)	700	960*
3.4: Projekt alternative plejehjemspladser	500**	0**
Total for mål 1, 2 og 3	5.300	5.605

Driftsudgifterne omfatter hovedsaglig personalestøtte, baseret på erfaringerne fra kommunens eksisterende bo- og bostøttetilbud.

*) Den reelle driftsudgift er dobbelt så stor; men da disse tilbud ifølge ministeriet kan drives iht. servicelovens § 110 (ligesom Lindevangen og Lærkehøj) er der i beregningen medtaget 50 % statsrefusion

***) Det må overvejes nærmere, hvorvidt etablering af sådanne plejehjemspladser kan indgå i den planlagte plejehjemsmodernisering; det foreslås derfor, at der afsættes 500.000 kr. til et særligt projekt til afklaring og evt.

planlægning af dette.

Som det fremgår af noten til oversigten er der for de tilbud, der forudsættes etableret i h.t. til SEL §110, ansøgt om støtte til nettoudgiften efter fradrag af 50% statsrefusion.

Ansøgningen omfatter herefter støtte til:

Etableringudgifter

Fuld finansiering af etableringsudgifter på 5,3 mio. kr., som jf. tidshorizonten forventes afholdt og anvist i 2010.

Driftsudgifter

Finansiering af driftsudgifter med i alt 12,6 mio. kr., jf. nedenstående tabel, idet der er forudsat finansiering med 100% i 2010, 75% i 2011 og 50% i 2012.

Finansiering af driftsudgifter

	2010	2011	2012
	100 % tilskud	75 % tilskud	50 % tilskud
Puljetilskud i alt 12,6 mio.	5,6 mio.	4,2 mio.	2,8 mio.
Komm. medfinans.	0	1,4 mio.	2,8 mio.

Fra og med 2013 vil kommunen skulle bære hele driftsudgiften på 5,6 mio. kr.

Tidshorizont:

Det forudsættes som anført under målsætning 1-3, at de foreslåede botilbud etableres successivt i løbet af 2010, hvorfor der ikke er budgetteret med udgifter hertil i 2009.

6. Underskrift på kommunens vegne

Ved underskriften tilkendegiver kommunen at være indforstået med de principper og generelle krav til deltagelse i hjemløsestrategien, som er beskrevet i "Vejledning til kommuner om forhandlingsforløb og bevillingsproces vedrørende midler fra hjemløsestrategien".

30/6 2009   Lene Østerbye/Claus Jarset   Claus Jarset (projektleder)
Dato: _____ Navn _____ Underskrift _____

Servicestyrelsen

**Ansøgning om midler til iværksættelse af hjemløseplan
i Frederiksberg Kommune**

Hermed fremsendes ansøgningskema vedlagt Frederiksberg Kommune oplæg til hjemløseplan, som er tiltrådt af Kommunalbestyrelsen den 22.juni 2009.

Udover de i ansøgningen anførte beløb til etablering og drift af nye tilbud til målgrupperne ansøges om følgende til

Projektledelse og dokumentation

Projektledelse og tovholderfunktion i 3 år:

AC-medarbejder 450.000 kr. årligt x 3 = 1.350.000 kr.

Dokumentationsopgaven:

Under henvisning til vedlagte regneark 1.881.350 kr.

I alt 3.231.350 kr.

Det skal bemærkes, at der i regnearket er forudsat nogle forskellige gennemsnitlige timelønssatser, da medarbejdersammensætningen vil variere i forhold til de forskellige opgaver.

Venlig hilsen

Claus Jarset
kontorchef

28. august 2009

Sagsbeh: CJ

**Social, sundheds-og ar-
bejdsmarkedsområdet**

Socialafdelingen

Rådhuset

2000 Frederiksberg

www.frederiksberg.dk

Telefon 3821 5040

Mail: clja01@frederiksberg.dk

	2009	2010	2011	2012 I alt	
Analyse, formidling og opfølgning af data	45 400 18.000	180 400 72.000	180 400 72.000	135 400 54.000	Borgere 7 10
Løbende registrering af data	5 12 325	12 325 70	12 325 70	9 325 70	Akuteljigheder Boliger med bostøtte Gadeplansindsats Unge- alternativ \$110 Ungdomsboliger Bofællesskaber Individual bostøtte I alt
Løbende opfølgningsmøder med Rådgivningsfunktionen og Rambøll Management	7 400 8 22.400	16 400 8 51.200	16 400 8 51.200	16 400 8 51.200	750.750 176.000
Forandringssteoriworkshop samt udvikling af indikatorer	7 400 10 3 84000	7 400 10 3 84000	7 400 10 3 84000	7 400 10 3 84000	84000
Arbejdsgruppemøder om udvikling af metoder	6 350 10 3 180000	12 350 10 3 180000	12 350 10 3 180000	12 350 10 3 180000	180000
Løbende møder om de enkelte metoder	6 350 10 3 63000	12 350 10 3 126000	12 350 10 3 126000	12 350 10 3 126000	441000
Netværksmøder med Rådgivningsfunktionen	6 400 2 4.800	12 400 2 9.600	12 400 2 9.600	12 400 2 9.600	33.600
Total					1.881.350

Kommunalbestyrelsen 22. juni 2009

159. Oplæg til hjemløseplan for Frederiksberg Kommune

Kommunalbestyrelsen tiltrådte indstillingen.

Magistraten og Socialudvalget indstiller, at hjemløseplan for Frederiksberg Kommune indeholdende scenarie 1 - dvs. samtlige løsningsmodeller - fremsendes til Indenrigs- og Socialministeriet med et forbehold for, at kommunen i forbindelse med budgetdrøftelserne for 2010 og frem afsætter de nødvendige afledte driftsmidler.

Udvalget drøftede hjemløsetællingen, og bad om at få en orientering om en ny hjemløsetælling inden sommerferien.

Udvalget bad endvidere til brug for budgetdrøftelserne forvaltningen om at undersøge:

- *Henvisningsmulighederne ift. eksisterende ejendomme i kommunen*
- *Mulighederne for etablering af mentorordninger*
- *Koblingen mellem unge hjemløse og tilbud om efterværn*

Beskrivelse af sagen:

Socialudvalget godkendte den 9. marts 2009 et oplæg til hjemløseplan som grundlag for videre forhandling med Velfærdsministeriet (nu: Indenrigs- og Socialministeriet) om udmøntning af midler fra hjemløsepuljen til etablering af tilbud til hjemløse, samt at sagen skulle forelægges på ny, når der efter forhandlinger med ministeriet er udarbejdet konkrete forslag til aktiviteter samt finansiering heraf.

Efter indsendelsen af oplægget til Indenrigs- og Socialministeriet har ministeriet givet Frederiksberg Kommune en skriftlig tilbagemelding på oplægget, som Socialudvalget den 27. april 2009 tog til efterretning, og forvaltningen har efterfølgende haft et møde med ministeriet, hvor de konkrete målgrupper i hjemløsestrategien samt modelforslagene til nye tilbud blev drøftet.

På baggrund af disse drøftelser, samt efterfølgende nye beregninger og overslag over udgifterne, har forvaltningen i det vedlagte, justerede oplæg til hjemløseplan opstillet et budgetoverslag over de skønnede etablerings- og driftsudgifter, såfremt de i oplægget anførte udbygningsforslag skal realiseres.

Det er i oplægget anført, at der er tale om modelforslag, som ikke nødvendigvis skal ses som en helhed. I det omfang, det vil være aktuelt at skulle prioritere nogle målgrupper og tilbudstyper, kan der således blive tale om at realisere nogle af tilbuddene som enkeltstående tilbud, eller at ændre dem i forhold til volumen.

Det bemærkes desuden, at der ikke i etableringsudgifterne er kalkuleret med opførelse af nye boliger, da dette ikke umiddelbart vurderes at være muligt inden for kommunens grænser. Det forudsættes således, at der i givet fald tilvejebringes det nødvendige antal boliger inden for den eksisterende boligmasse.

Når der foreligger en endelig godkendelse fra ministeriet af kommunens hjemløseplan, og givet at der i budgetdrøftelserne for 2010 og frem afsættes de nødvendige afledte driftsmidler, vil der i løbet af 2. halvår 2009 blive udarbejdet konkrete forslag til etablering af de enkelte boliger, herunder hvilke muligheder der måtte være for etablering af 2 – 3 såkaldte skæve boliger.

Tabel 1. Samlet oversigt over modelforslag

Målgruppe og botilbudstype - modelforslag	Etableringsudgifter (P/L 2009) 1.000 kr	Årlige driftsudgifter (P/L 2009) 1.000 kr
<i>Mål 1. Gadesovere</i>		
1.1: 7 akutlejigheder (SL § 110)	900	1.175*
1.2: 10 særboliger inkl. 2-3 skæve boliger	1.300	1.470
1.3: Gadeplansindsats, herunder køb og drift af bil	300	700
<i>Mål 2. Unge</i>		
2.1: 7 alternative herbergsboliger (SL § 110)	700	600*
2.2: 10 ungdomsboliger med bostøtte	900	700
<i>Mål 3. Begrænse opholdstiden på herberg</i>		
3.1: 2 bofællesskaber med 8-10 boliger samt bostøtte til individuelt udflyttede (SL § 110)	700	960*
3.4: Projekt alternative plejehjemspladser	500**	0**
Total for mål 1, 2 og 3	5.300	5.605

Driftsudgifterne omfatter hovedsaglig personalestøtte, baseret på erfaringerne fra kommunens eksisterende bo- og bostøttetilbud.

*) Den reelle driftsudgift er dobbelt så stor; men da disse tilbud ifølge ministeriet kan drives iht. servicelovens § 110 (ligesom Lindevangen og Lærkehøj) er der i beregningen medtaget 50 % statsrefusion

**) Det må overvejes nærmere, hvorvidt etablering af sådanne plejehjemspladser kan indgå i den planlagte plejehjemsmodernisering; det foreslås derfor, at der afsættes 500.000 kr. til et særligt projekt til afklaring og evt. planlægning af dette.

Finansieringsmodeller

Indenrigs- og Socialministeriet har meddelt, at der af midlerne til hjemløsestrategien er afsat en ramme på 25 mio. til Frederiksberg Kommune. Af disse vil anlægs- eller etableringsudgifter kunne finansieres 100 %, mens der for driftsudgifter forudsættes en aftrapning af tilskuddet med stigende kommunal medfinansiering over de 3 år, som der nu er tale om fra 2010-2012.

I de nedenstående modeller er det således forudsat, at tilbuddene igangsættes pr. primo 2010, og der er taget udgangspunkt i en finansieringsmodel, hvor hjemløsepuljen det 1. år dækker med 100 %, det 2. år med 75 % og det 3. år med 50 % af driftsudgifterne.

Der er således taget udgangspunkt i, at eventuelle aktiviteter finansieres fuldt ud af hjemløsepuljen i 2010, hvor der ikke på nuværende tidspunkt er afsat midler på det kommunale budget.

Alle modeller indebærer, at der med virkning fra 2013 vil være tale om fuld kommunal finansiering, bortset fra, at der også fremover vil kunne hjemtages 50 % statsrefusion på de tilbud, der drives i h.t. servicelovens § 110, hvilket er medtaget i beregningerne.

Scenarie 1: Finansiering af alle modelforslag i oversigten

Hvis man vælger at etablere alle de nævnte modelforslag, er der i den samlede opstilling ovenfor opereret med etableringsudgifter på i alt 5,3 mio. Disse etableringsudgifter er et foreløbigt skøn, da de bl.a. helt afhænger af standarden af de boliger, der i givet fald kan stilles til rådighed. Men med dette forbehold vil der være 19,7 mio. af rammebeløbet tilbage til drift, inden for hvilken ramme tilbuddene vil kunne finansieres som anført i nedenstående tabel.

Tabel 2. Finansiering af driftsudgifter ved etablering af alle modelforslag

	2010	2011	2012
	100 % tilskud	75 % tilskud	50 % tilskud
Puljetilskud (i alt 12,6 mio + 5,3 mio til etabl.)	5,6 mio.	4,2 mio.	2,8 mio.
Komm. medfinans.	0	1,4 mio.	2,8 mio.

Fra og med 2013 vil kommunen skulle bære hele driftsudgiften på 5,6 mio. kr.

Prioriterede modeller

Hvis man – bl.a. af hensyn til den efterfølgende fulde kommunale finansiering – ikke ser sig i stand til at realisere alle de opstillede forslag, kan man vælge en prioritering af aktiviteterne, som i givet fald bør følge den overordnede prioritering, hvor gadesoverne er 1. og de unge er 2. prioritet.

Der kan i så fald opstilles 2 prioriterede modeller:

Scenarie 2: Prioritering af tilbud til gadesoverne

Dette omfatter de 3 modelforslag 1.1-1.3. i oversigten i tabel 1.

Her er etableringsudgifterne på det foreliggende skønnet til i alt ca. 2,5 mio., som vil kunne finansieres fuldt.

Driftsudgifterne er anslået til 3,4 mio., som vil kunne finansieres således:

Tabel 3. Finansiering af driftsudgifter ved tilbud til gadesovere

Gadesovere	2010	2011	2012
	100 % tilskud	75 % tilskud	50 % tilskud
Puljetilskud	3,4 mio.	2,6 mio.	1,7 mio.
Komm. medfinans.	0	0,8 mio.	1,7 mio.

Fra og med 2013 vil den fulde kommunale finansiering være 3,4 mio.

Scenarie 3: Prioritering af tilbud til gadesoverne + de unge

Dette omfatter de 5 modelforslag 1.1 - 2.2 i oversigten i tabel 1.

Her er etableringsudgifterne på det foreliggende skønnet til i alt 4,1 mio., som vil kunne finansieres fuldt ud.

Driftsudgifterne er anslået til i alt 4,7 mio., som vil kunne finansieres således:

Tabel 4. Finansiering af driftsudgifter ved tilbud til gadesovere og unge

Gadesovere + unge	2010	2011	2012
	100 % tilskud	75 % tilskud	50 % tilskud
Puljetilskud	4,7 mio.	3,5 mio.	2,35 mio.
Komm. medfinans.	0	1,2 mio.	2,35 mio.

Fra og med 2013 vil den fulde kommunale finansiering være 4,7 mio. årligt.

Udover de nævnte scenarier kan der efter behov opstilles andre modeller, hvor enkelte af modelforslagene til de forskellige målgrupper kombineres.

Økonomi:

Såfremt hjemløseplanen godkendes af Indenrigs- og Socialministeriet vil etableringsudgifter på i alt 5.3 mio. kr. i 2010 blive finansieret fuldt ud ved puljetilskud. Den afledte driftsudgift udgør i 2010 kr. 0, i 2011 kr. 1.4 mio. i 2012 kr. 2.8 mio. og i 2013 og frem 5.6 mio. kr. årligt netto. Såfremt planen skal gennemføres, er der i budgetdrøftelserne for 2010 og frem behov for at afsætte de nødvendige afledte driftsmidler i 2011 og frem.

Borgmesterpåtegning:

Forelægges til drøftelse, idet der ikke anvises kompensierende besparelser for nettomerudgiften på 1,4 mio. kr. i 2011, 2,8 mio. kr. i 2012 samt 5,6 mio. kr. i 2013 og frem.

Behandling:

Socialudvalget 8. juni 2009, Magistraten 15. juni 2009, Kommunalbestyrelsen 22. juni 2009. J.nr. 1147-793960 og 1147-793961

Socialdirektoratet indstiller, at hjemløseplan for Frederiksberg Kommune indeholdende scenarie 1 - dvs. samtlige løsningsmodeller- fremsendes til Indenrigs- og Socialministeriet med et forbehold for, at kommunen i forbindelse med budgetdrøftelserne for 2010 og frem afsætter de nødvendige afledte driftsmidler.

Bilag:

Oplæg af 27/5 2009 til hjemløseplan for Frederiksberg Kommune